

37 СУ“РАЙНА КНЯГИНЯ“, ГРАД СОФИЯ, ОБЩИНА СТОЛИЧНА, РАЙОН ЛЮЛИН

УТВЪРЖДАВАМ:

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА УЧЕБНАТА 2024/ 2025 ГОДИНА**

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на 37. СУ "Райна Княгиня" на проведено заседание на дата : 13.09.2024 г.

Commented [S1]: Да променим датата

приета на заседание на Педагогически съвет /Протокол № 8/ 13.09.2024 г./ и е утвърдена със Заповед № 1/ 18.09.2024 г. на директора на училището

Commented [S2]: д

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от 37. СУ "Райна Княгиня" и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

Програмата включва реда и начините на обща и допълнителна подкрепа на учениците, които имат необходимост от такава в училището, съобразно личните интереси, потребности и нужди на отделен ученик

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Към тях през 2024 – 2025 учебна година се добавя още една голяма задача – да опазим здравето на децата, на работещите в системата, на семействата и на всички ни около нас в условията на продължаваща пандемична ситуация, обусловена от разпространението на COVID-19. Това прави идните 10 месеца трудни и изискващи повече усилия от обичайното. Предизвикателството за нас, от една страна, е да намерим баланса между предпазливостта и отговорността за здравето на всички участници в учебно-възпитателния процес и от друга страна, необходимостта

да осъществим необходимата подкрепа за личностно развитие на учениците от 37. СУ “Райна Княгиня” и да предоставим равни възможности на учениците от уязвими групи за качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. И всичко това е прекрасно, но същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици, които:

- са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- са подложени на тормоз и агресия;
- не владеят българския език на ниво, достатъчно, за да се справят с учебните си задачи;
 - имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изявени дарби и др.,

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата или учениците, техните родители, обществото.

37. СУ “Райна Княгиня” е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и на уязвими групи. **В 37. СУ “Райна Княгиня”** уязвимите групи

Commented [S3]: Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Същевременно новите технологии все повече заменят традиционния начин на учене и навлизат в живота и съвремението. Съвременните предизвикателства изискват от нас да намерим баланс между необходимостта от осигуряване на безопасна и подкрепяща среда за учене и отговорността да предоставим необходимата подкрепа за личностно развитие на учениците от 37. СУ “Райна Княгиня”. Трябва да гарантираме равни възможности на учениците от уязвими групи за качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

ученици се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. В нашето училище се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

III. Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1.1.Осигуряване на обща подкрепа по етапи /начален, прогимназиален, гимназиален/	Учителите разпознават деца с различни възможности-напредващи или изоставащи и изготвят план за дейности, според потребностите им	В рамките на бюджета на училището	До 3 месеца от началото на учебната 2024/2025 година	Деца с изготвени планове за дейности	Деца с допълнително обучение по предмети; Деца посещаващи допълнителни консултации по предмети извън часовете; Логопедична работа; Диференциран подход на обучение	Класни ръководители Главен учител Ресурсни с психолог, педагог. съветник

IV. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученици със специални образователни потребности

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1.1.Осигуряване на равен достъп за деца със СОП	Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на детето/ученика ; Назначаване на екип на детето	В рамките на бюджета на училището „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие”	Учебната 2024/2025 година	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Изготвени толкова на брой планове за подкрепа за личностно развитие, колкото са учениците със СОП	Координатор – зам. директор УД, главен учител или др. пед. специалист

	Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за подкрепа на личностното развитие	В рамките на бюджета на училището; Проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие”	Учебната 2024/2025 година	Осигурена обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците	Създадени толкова на брой екипи за подкрепа на личностното развитие колкото са и учениците със СОП	Координатор–зам. директор УД, главен учител или др. пед. Специалист
	Осигуряване на специалист в училището, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2024/2025 година	Координирана дейност на екипите за подкрепа на личностно развитие и ефективност на прилаганите методи и подходи за обучение	Осигурен координатор в училището - училищен психолог	Психолог, педагогически съветник, ресурсни учители
1.2.Работа с нагласи и отношения	<ul style="list-style-type: none"> - Организиране на „Академия за родители“ . - Организиране на „Дни на отворените врати“; - Провеждане на тренинги за изграждане на 	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2024/2025 година	Позитивен психоклимат и приемане на „различието”	Осигурен позитивен психоклимат в училище	Ресурсни учители

	<p>умения за толерантно общуване;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в екипни обсъждания/ срещи; - Супервизии с външни специалисти на екипите работещи с децата. 					
1.3.Създаване на менторска програма „Връстници обучават връстници“	Осигуряване на стабилна връзка между дете с изявени дарби и дете, чиито майчин език не е българския	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2024/2025 година	Повишено ниво на познания по учебните предмети у детето, чиито майчин език не е българския; Повишени умения за толерантно общуване	Повишен успех в училище; Създаден положителен микроклимат в класа, с цел приемственост	Психолог/ съветник пед.
	Осигуряване на занимания по интереси и часове за овладяване на българския език от учениците от малцинствени групи	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2024/2025 година	Повишено ниво на владеене на български език	Повишено ниво на владеене на български език	Учители , класни ръководители

2. Детско участие

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
2.1. Създаване на клубове по интереси в различните етапи на обучение	Групиране на децата по интереси; Създаване на връзки - „дете помага на дете“	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2024/2025 година	Умения за работа в екип; Усъвършенстване на силните страни по интереси на децата;	Създаване и функциониране на клубовете; Посещаемост на клубовете;	Класен ръководител/ друг педагогически специалист

3. Здравна грижа

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
3.1. Грижа за здравето- физическо, психическо и социално благополучие; 3.2. Грижа за здравето- физическо, психическо и социално благополучие в условия на COVID-19	Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на децата/ учениците; Провеждане на периодични разговори/беседи в рамките на 5-10 минути, съобразени с възрастовите особености на учениците, за правилата, личната отговорност и живота на всеки един от нас в	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2024/2025 година	Безопасен и здравословен начин на живот	Информираност; Повишаване личната хигиена; Спазване култура на хранене; Повишаване сексуалната информираност на учениците	Директор/ зам. Директор Мед. Лице

Commented [S4]: "Безопасен интернет за учениците: Стратегии за превенция и образование"

	<p>условията на епидемия от COVID-19. Цел – напомняне на учениците за спазване и съблюдаване на правилата за лична хигиена и физическа дистанция и за възпитание на отговорно поведение към себе си и към останалите.</p> <p>Създаване на нагласи за здравно и социално отговорно поведение на децата чрез стратегията за дистанцираност, спазване на задължителните мерки за ограничаване на рисковете от разпространение на вируса като:</p> <p>-носене на лични предпазни средства, засилена лична хигиена, преодоляване на вредни навици, свързани с докосване на лицето, носа, устата и очите;</p> <p>Поддържане на положителен психоклимат на работа и учене и редуциране на ситуациите</p>				<p>Интернет безопасност.</p>	
--	--	--	--	--	----------------------------------	--

Commented [S6]: Да го добавя ли ?

	<p>на напрежение, стрес и дезинформация;</p> <p>Провеждане на програми, съобразена с възрастовите специфики на учениците.</p>					
--	---	--	--	--	--	--

Commented [S5]: • Класни часове за безопасност:

- Ще организирам специални **класни часове**, където ще обсъдим основните рискове в интернет. Ще говорим за кибер тормоз, как да се пазим от непознати и как да използваме социалните мрежи безопасно.
- **Игри и викторини:**
 - Ще направим **викторини** и игри на тема интернет безопасност. Така учениците ще научат важна информация, докато се забавляват. Например, можем да направим „проверка на знанията“ след всеки урок.
- **Плакати за безопасност:**
 - Учениците ще създадат **плакати** с правила за безопасност в интернет, които ще закачим в класната стая. Това ще им напомня как да се държат онлайн.
- **Дискусии с родителите:**
 - Ще проведем **информационна среща** с родителите, за да им обясним как да помогнат на децата си да бъдат безопасни в интернет. Ще споделим полезни съвети и ресурси, които те могат да използват.
- **Месечен ден за безопасност:**
 - Всеки месец ще имаме **ден на безопасността**, където ще правим активности, свързани с интернет безопасност – от разказване на истории до ролеви игри. Така ще затвърдим наученото и ще помогнем на учениците да се чувстват комфортно да говорят за опасностите онлайн.

4. Спорт и занимания

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорни
4.1.Активно включване на деца от уязвимите групи в спортни училищни и извънучилищни мероприятия, състезания и турнири	<p>Организиране на спортен празник в училище;</p> <p>Насочване на децата към спортни клубове;</p> <p>Даване шанс за положителна изява в различни спортни дисциплини;</p> <p>Поощрение с награди</p>	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2024/2025 година	<p>Подобряване физическата активност на децата;</p> <p>Повишаване мотивацията и самооценката за справяне на децата</p>	Участие в различни спортни дисциплини;	Координатор – Директор, главен учител или др. пед. специалисти – учители по ФВС

--	--	--	--	--	--	--

5. Позитивен психологически климат

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
5.1.Превенция на насилието и проблемното поведение; 5.2.Психологическа подкрепа	Прилагането на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда Системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи,	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2024/2025 година	Подобрена физическата среда в училище; Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливото поведение	Подобрени нагласи към ученето, които намаляват съревнователния елемент между учениците за сметка на екипната работа	Психолог/ пед. съветник

	<p>които не допускат насилие във взаимоотношенията;</p> <p>Поддържане на положителен психоклимат на работа и учене и редуциране на ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация;</p>						
--	---	--	--	--	--	--	--

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. ГАРАНТИРАНЕ НА ДОСТЪПА НА ВСЕКИ УЧЕНИК ДО ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ, В ЗАВИСИМОСТ ОТ НЕГОВИТЕ ИНДИВИДУАЛНИ ПОТРЕБНОСТИ, С ОГЛЕД ВЪЗМОЖНОСТТА ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ЗАТРУДНЕНИЯ В ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕ И ПРИОБЩАВАНЕ И НА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПОДХОДЯЩА ПОДКРЕПА.
2. ПОСТИГАНЕ НА РАВНОПОСТАВЕНОСТ И НЕДОПУСКАНЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЯ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ, ГАРАНЦИИ ЗА КОИТО СА СЪЗДАДЕНИТЕ УСЛОВИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ВСИЧКИ УЧЕНИЦИ ЗАЕДНО, НЕЗАВИСИМО ОТ ТРУДНОСТИТЕ И РАЗЛИЧИЯТА, КОИТО МОЖЕ ДА ВЪЗНИКНАТ ПРИ УЧЕНЕТО И НАУЧАВАНЕТО И ПРИ УЧАСТИЕТО ИМ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО.
3. СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ УЧАСТНИЦИ В ПРОЦЕСА НА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ- УЧИЛИЩЕТО, УЧЕНИКЪТ, СЕМЕЙСТВОТО И ОБЩНАСТТА.
4. РАВЕН ДОСТЪП НА ВСЯКО ДЕТЕ ДО УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ.

